

Palvelutasopäätös 2014–2017

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Lainsäädäntö	4
3. Palvelutasopäätösprosessi.....	5
4. Meneillään olevan palvelutasokauden ja uhkien ja riskien arviointi	6
4.1 Uhkien ja Riskinarviointi yhteenveto.....	7
4.2 Pelastuslaitoksen pelastustoimen palvelujen saavutettavuudesta nyt ja tulevaisuudessa.....	9
5. Palvelutasopäätös	14
5.1 Pelastustoimelle kuuluva ohjaus	15
5.2 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi	17
5.3 Palontutkinta	17
5.4 Valvontatehtävä	18
5.5 Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset valvontatehtävät	20
5.6 Nuohous.....	21
5.7 Pelastustoiminta	22
5.8 Pelastustoimen ohjeet ja suunnitelmat	29
5.9 Öljyntorjunta.....	30
5.10 Ensihoitopalvelut.....	31
5.11 Kansainvälinen toiminta	32
5.12 Valmiussuunnittelun tukeminen	33
5.13 Hallinto- ja tukipalvelut.....	34
5.14 Henkilöstöresurssit	35
5.15 Talous	36
5.16 Palvelutasopäätöksen seuranta	37

LIITTEET:

1. Etelä-Savon tunnuslukuja ja toteutuneet onnettomuudet
2. Etelä-Savon pelastuslaitoksen riskianalyysi yhteenveto
3. Pelastustoimen palvelujen saavutettavuus Kymenlaakson, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, sekä Etelä-Karjalan pelastuslaitosten alueilla nyt ja tulevaisuudessa
4. Savusukellus, liikenneonnettomuus, kemikaalitorjunta (kemikaalipuku/roiskesuojapuku/kylmänsuojapuku), eläimenpelastus, pintapelastus, vesisukellus, öljyntorjunta ja jälkivahinkojen torjuntavalmius
5. Etelä-Savon pelastuslaitoksen suunnitelmat ja operatiiviset ohjeet (yhteenveto)

1. Johdanto

Etelä-Savon pelastuslaitos toimii Mikkelin kaupungin ylläpitämänä ja huolehtii pelastustoimen palveluista. Pelastuslaitoksen palvelut tuotetaan 34 paloasemalta. Lähtökohtana on tuottaa tehostetusti turvallisuuspalveluja huolehtimalla pelastustoimelle kuuluvista onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, pelastustoiminnasta, öljyntorjunnasta ja väestönsuojelusta normaali- ja poikkeusoloissa.

Etelä-Savon pelastuslaitos muodostuu 225 vakinaisesta ja n. 600 pelastustoimintaan osallistuvaa vapaaehtoisesta henkilöstä. Pelastuslaitoksella on kolme ympärivuorokauden miehitettyä paloasemaa: Mikkeli, Savonlinnassa ja Pieksämäellä.

Etelä-Savossa on kolme kaupunkia, 11 maalaiskuntaa ja satoja viehättäviä kyliä. Asukkaita Etelä-Savossa on 154 000. Maakunnan kokonaispinta-ala on noin 140 000 neliökilometriä, josta neljännes on vettä. Etelä-Savossa on vähän suurteollisuutta. Täällä on kolme lentokenttää, rautatie, valtatie 5, 13, 14 ja 15 ja Saimaan syväväylä. Etelä-Savo on vesistörikasta harvaan asuttua aluetta pienine maaseutu kirkonkyläineen ja taajamineen. Rantaviivaa on yhteensä yli 30 000 kilometriä. Niiden runsas määrä on alueen erityispiirre ja haaste palvelutuotannossa. Sisä-Suomen kaikki saaristokunnat Enonkoski, Puumala ja Sulkava sijaitsevat Etelä-Savossa. Saaristo-osakunnista kolme on Etelä-Savossa; Hirvensalmi, Savonlinna ja Mikkeli. Vapaa-ajan asuntoja on yli 48 000. Ulkomaakunta-laisten omistuksessa on 27 000 vapaa-ajanasuntoa tilastokeskuksen uusimman aineiston mukaan.

Pelastustoimen lakisääteisten tehtävien lisäksi Etelä-Savon pelastuslaitos tuottaa ensihoito ja ensivastepalveluita Etelä-Savon, Itä-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiireille. Lisäksi pelastuslaitos on sopinut muutaman paloaseman osalta ns. ensiauttajatoiminnasta, jossa tuetaan perusterveydenhuollon tuottamia palveluita.

Pelastustehtäviä Etelä-Savossa on n. 3700, joista n. 1000 on ensivastetehtäviä ja sairaankuljetustehtäviä n. 15 600 kpl vuodessa.

Pelastustoimen palvelutasopäätös on strategiatason asiakirja, jossa määritellään ne painopisteet ja keskeiset toimintalinjat, joiden avulla pelastustoimi vastaa tulevaisuuden haasteisiin muuttuvassa toimintaympäristössä ja antaa perusteet pelastustoimen tehtävistä huolehtivien viranomaisten, laitosten ja vapaaehtoisten järjestöjen toiminnan pitkäjänteiselle suunnittelulle ja kehittämiselle sekä siinä tarvittavalle yhteistyölle.

2. Lainsäädäntö

Pelastuslain 27 §:n mukaan alueen pelastustoimi vastaa pelastustoimen palvelutasosta, pelastuslaitoksen toiminnan ja nuohouspalvelujen asianmukaisesta järjestämisestä sekä muista pelastuslaissa sille säädettyistä tehtävistä.

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan:

- pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta
- valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa
- pelastustoimen valvontatehtävistä
- väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteesta sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä
- pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä
- huolehtii öljyntorjunnasta
- muistakin muussa laissa alueen pelastustoimelle säädettyistä tehtävistä
- tukee Etelä-Savon kuntien valmiussuunnittelua, jos siitä on sovittu.

Edellä mainitun lisäksi pelastuslaitos:

- voi suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä, jos ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kesken on sovittu terveydenhuoltolain (1326/2010) 39 §:n 2 momentin perusteella.

Pelastuslain 28 §:n mukaan pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa.

Pelastuslaitokselle 27 §:n 2 momentissa säädetty tehtävät on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen.

Pelastuslain 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Päätös on voimassa määräajan.

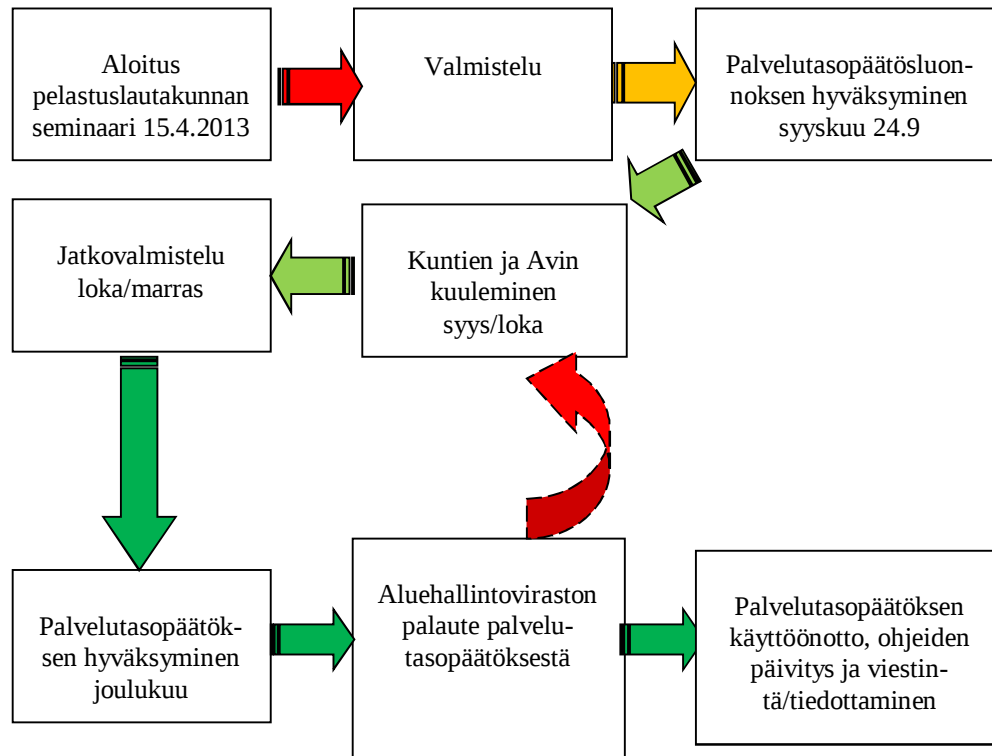
Palvelutasopäätös on toimitettava aluehallintovirastolle. Jos palvelutasopäätös on puutteellinen, aluehallintovirasto voi palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

Pelastuslain 85 §:n mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa, että alueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Tässä tarkoituksessa aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta alueen pelastustoimelta tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

Jos palvelutasossa on huomattavia epäkohtia eikä niitä korjata aluehallintoviraston asettamassa määräajassa, aluehallintovirasto voi pelastuslain 105 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla velvoittaa alueen pelastustoimen saattamaan palvelut tässä laissa vaaditulle tasolle.

3. Palvelutasopäätösprosessi

Pelastuslain 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätös on voimassa määräajan ja se on toimitettava aluehallintoviranomaiselle. Aluehallintovirasto voi palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

Palvelutasopäätösprosessi

4. Meneillään olevan palvelutasokauden ja uhkien ja riskien arviointi

Toimintaympäristön piirteiden tunnistaminen on keskeinen työvaihe riskiperusteista palvelutasopäätöstä laatiessa. Alla olevassa taulukossa on arvioitu palvelutason toteutumista vuosina 2010-2012. Lisäksi liitteenä on laaja tarkastelu Etelä-Savon pelastuslaitoksen toimintaympäristöstä ja Etelä-Savossa tapahtuneista onnettomuuksista.

Arviointikriteerit	Arviointikysymykset	Indikaattorit	Toteuma
Pelastustehtävät	Mitä onnettomuuksia Etelä-Savossa sattuu?	tehtävät onnettomuustyypeittäin	2010; 3 902 kpl 2011; 4 001 kpl 2012; 3 673 kpl
Asumisen paloturvallisuuden edistäminen	Onko asumisen paloturvallisuus lisääntynyt?	Palokuolemat tulipalot	Tulipalot: 2010; 517 kpl 2011; 521 kpl 2012; 417 kpl Palokuolemat: 2010; 0 kpl 2011; 6 kpl 2012; 3 kpl
Palotarkastusten toteutuminen	Onko kerran vuodessa tarkastettavien kohteiden palotarkastukset tehty tavoitteiden mukaisesti?	Tehtyjen tarkastusten määrä tavoitteesta	2010; 97 % 2011; 100% 2012; 100%
Pelastussuunnitelmien kattavuus	Ovatko suunnitelmavelvolliset täyttäneet velvollisuutensa?	Pelastussuunnitelman laatineiden osuus suunnitelmavelvollisista	2010; 76 % 2011; 78% 2012; ei mitattu prosenttiosuutena
Turvallisuuteen liittyvän valistus-, neuvonta- ja koulutustoiminnan saatavuus	Kuinka paljon pelastuslaitos on osallistunut valistus-, neuvonta- ja koulutustoimintaan?	Turvallisuusasioihin kohdistuvaa neuvontaa, valistusta ja koulutusta saaneiden osuus väkiluvusta	2010; 23,6 % 2011; 18,5% 2012; 15%
Pelastustoimen toimintavalmiusaika	Onko toimintavalmiusaika riittävä ja tavoitteiden mukainen?	I riskialueella 6min/ 80 %. II riskialueella 10min/90 % III riskialueella 20min/ 90 % IV riskialueella	2010 6 min/ 87% 10min/ 88% 20 min/ 98% 2011 6 min/ 87% 10min/ 87% 20 min/ 96% 2012 6 min/ 88% 10min/ 89% 20 in/ 98%

4.1 Uhkien ja Riskinarviointi yhteenveto

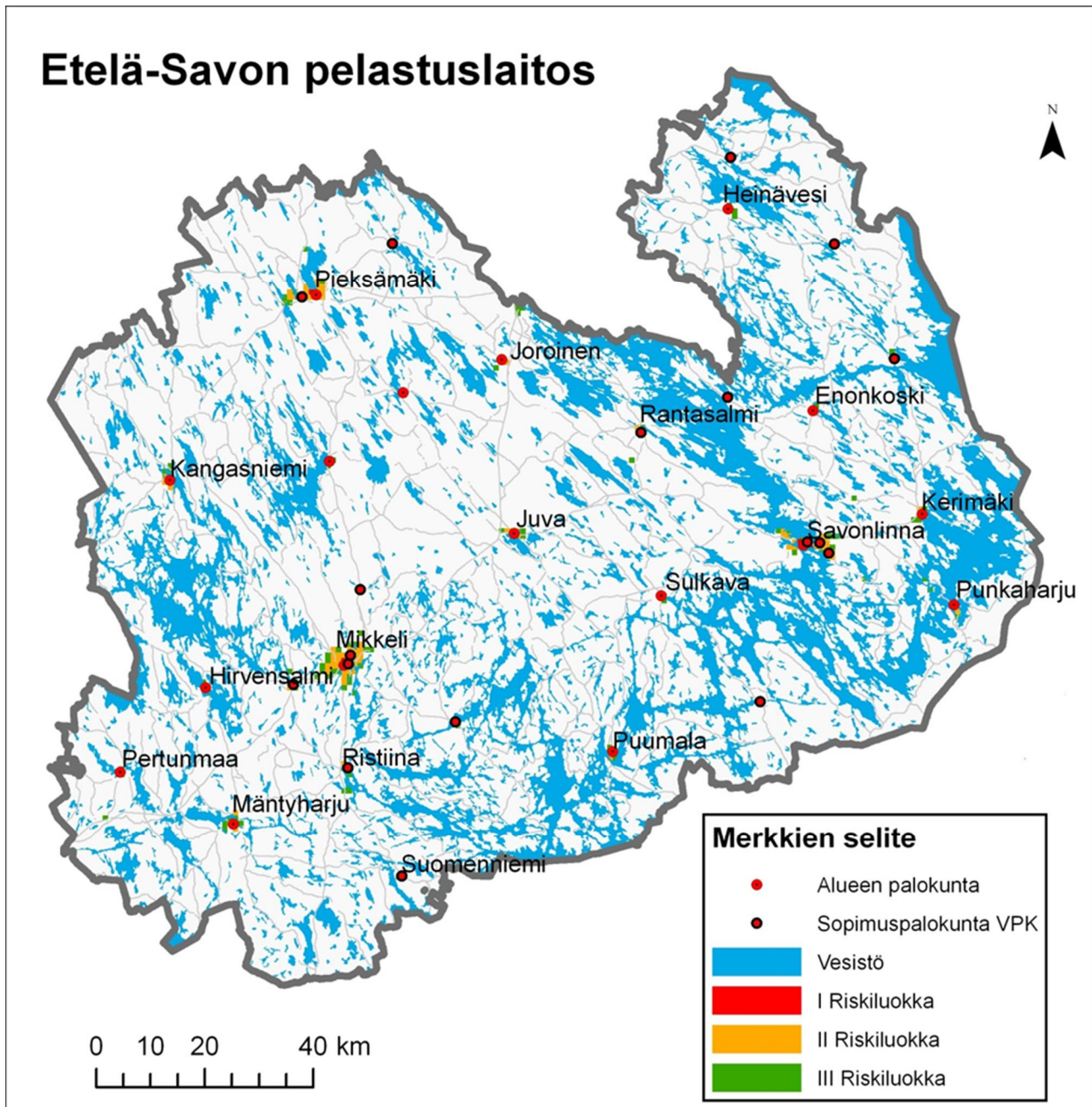
Uhka	Riskilaatu	Palvelutuotannon nykytaso (kulunnen kauden arviointi)	Palvelutasopäätös, toimenpiteet palvelutuotannon turvaamiseksi	Kehityssuunnitelma palvelutuotannon turvaamiseksi ja parantamiseksi
Päivittäisönnettomuudet	Yksittäiset onnettomuudet. Koskettavat yksittäisiä kansalaisia/pienää ryhmää.	Toimintavalmius riittävä, (kts. enillinen liite). Valvontasuunnitelmassa päätetään vuosittain onnettomuuksien ennaltaehkäisyntaso. Oman henkilöstön koulutukseen ja osaamisenhallintaan on kiinnitettävä huomioita. Yhteistyötä lisätty esimerkiksi järjestöjen kanssa turvallisuuden parantamiseksi. Osallistuttu ISA VIN kamu-ohjelmaan	Nykyinen taso. Kolutuspäällikkö, johtamisjärjestelmän päivitys ja ISTIKEN tukirooli.	Kalustohankinnat, henkilökunnan ikääntymisen huomiointi ja työssäjaksaminen ja osaamisen varmistaminen. Onnettomuuksien ennaltaehkäisyntä (valitus- ja neuvonta kiinnitettävä huomiota)
Laaja sähköisen infrastuktuurin häiriöt	Vuodenajoittain, vuosittain, kantaverkon kaatumen/ ICT	Kehitettävää oman toiminnan turvaamisessa	2 siirrettävää generaattoria, tuetaan kunnan toimintaa ja varmistetaan oma palvelutuotanto paloasemien ohisyöttökytkennöillä	Sähkösaannin turvaaminen, ICT toiminnan varmistaminen
Väestön terveyden vakava häiriintyminen	Influenssaepidemia vuosittain, muut harvemmin	Pelastuslaitoksen oman henkilöstön työterveyshuolto riittävä	Ei erityistoimenpiteitä	Henkilökunnan terveydenhuolto, rokotukset
Suuronnettomuudet ja luonnon aiheuttamat onnettomuudet	Myrskyn ja sään aiheuttamat onnettomuudet, vuosittain	Yhteistyön syventäminen naapurialueiden kanssa	Yhteistyön kehittäminen edelleen	ISTIKE, yhteistyö- ja MOVI toimintasuunnitelmat
Ympäristöuhkat	Ilmastonmuutos, erityistilanteet, vaaralliset kemikaalit, Sammutusveden talteenotto, (Teknos/Mätäjoki case pienikin määrä voi aiheuttaa ison ongelman)	Yhteistoiminta ELY-Y:n kanssa lisääntynyt ja kehittynyt	Yhteistyön kehittäminen edelleen	Yhteistoimintasuunnitelmat ympäristöviranomaisten kanssa. (SÖKÖ Saimaa II hanke)
Terrorismi ja muu vakava rikollisuus	Kansalaisten perusturvallisuuteen kohdistuvat uhat	Kulunvalvonta, tietoturvasuus?	Paloasemien kulunvalvonta/kameravalvonnan järjestäminen palvelutasopäätöskautena	ICT/ kyber Yhteistoiminta turvallisuusviranomaisten kanssa. Kulunvalvonta, turvallisuustason määrittely!
Muut erityistilanteet ja poikkeusolot	Politiittiset, taloudelliset ja sotilaalliset uhkakuvat	Omatoimisen varautumisen ja väestönsuojelun organisointi vanhentunut	Omatoimisen väestönsuojelun uudelleen organisointi palvelutasopäätöskautena	Valmiussuunnitelman sisältö, väestönsuojelun strategia, toiminnan organisointi
Uhka/riskinlaatu/merkitys poikkeusoloissa	Merkityksetön	Vähäinen	Kohtalainen	Merkittävä/sietämätön
Palvelutuotannon nykytaso/ Palvelutasopäätös	Riittävä/nykyisillä resursseilla	Kehitettävää nykyresursseilla	Vaatii lisäresursseja	Vaatii huomattavia lisäresursseja
Kehityssuunnitelma	Ei kiireellinen/asia kunnossa	Palvelutasokautena	Lähiuosina	Mahdollisimman pian

Pelastustoiminnan riskien arvioinnissa pelastuslaitokset hyödyntävät koko maan kattavaa riskiruu-dukkoa, jonka määrittely on julkaistu Sisäasiainministeriön Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa (Sisäministeriö 2012). Nykyiset ohjeet korvaavat Sisäasiainministeriön pelastusosaston (2003a) toimintavalmiuseriö ja sen perustelumuistion (Sisäasiainministeriö 2003b) riskiruu-dukun määrittelyssä. Vanhassa määrittelyssä riskiruu-dukut olivat pienempiä: 250 m x 250 m, ja määrittelyperuste oli erilainen. Ruutujen luokittelu riskiluokkiin perustui asukastiheyden ja kerrosalan raja-arvoihin, ja lisäksi ruutujen täytyi muodostaa vähintään kymmenen ruudun yhtenäisiä riskialueita tai sijaita kahden neliökilometrin alueella. Nykyiset ohjeet perustuvat toteutuneiden rakennuspalojen pohjalta tehtyyn regressiomalliin, joka ennustaa rakennuspalojen todennäköisyyttä. Selittävinä tekijöinä mallissa ovat asukasmäärä, kerrospinta-ala ja niiden yhteisvaikutus. Mallinnus on suoritettu 1 km x 1 km hilaruudussa (Tillander 2010). Regressiomallin ennustaman riskitason mukaan jokaiselle ruudulle määrittyy riskiluokka seuraavan määrittelyn mukaan:

I Riskiluokka (R1)	Riskitaso ≥ 1
II Riskiluokka (R2)	$0,25 \leq \text{Riskitaso} < 1$
III Riskiluokka (R3)	$0,1 \leq \text{Riskitaso} < 0,25$
IV Riskiluokka (R4)	Riskitaso $< 0,1$

Riskiruu-dukun riskiluokkaa voidaan myös tarvittaessa nostaa tietyt kriteerit täyttävissä tapauksissa, jos ruudussa on tapahtunut riittävä määrä onnettomuuksia viiden vuoden seurantaajakson aikana. Jos riskiruu-dukussa on viiden vuoden seurantaajakson aikana tapahtunut keskimäärin kymmenen onnetto-

muutta vuodessa tai enemmän, voidaan se korottaa riskiluokkaan I ja ruudut, joissa seurantajakson aikana tapahtuu keskimäärin kaksi onnettomuutta vuodessa, voidaan korottaa riskiluokkaan II. Pelastustoimen voimavarat tulisi mitoittaa siten, että pelastusyksikkö saavuttaa riskiluokkaan I (R1) määritellyt alueet 6 minuutin kuluessa hälytyksestä. Vastaavasti riski-luokan II (R2) alueet tulee saavuttaa 10 minuutissa ja riskiluokan III (R3) alueet 20 minuutissa. Riskiluokan IV (R4) alueiden saavuttamiseen saa kulua selvästi pidempikin aika. Tässä työssä näille kohteille savutettavuusaika asetettiin 38 minuuttiin.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen riskiluokitus (1 km × 1 km riskiruudukko).

4.2 Pelastuslaitoksen pelastustoimen palvelujen saavutettavuudesta nyt ja tulevaisuudessa

Etelä-Savon pelastuslaitoksen pelastustoimen palvelujen kyky vastata pelastuslain ja sen nojalla annettujen säädösten ja ohjeiden mukaisesta onnettomuuksien hoitamisesta on nykyisin pääosin hyvä. Pääsääntöisesti riskiruudut saavutetaan toimintaohjeen määäämissä tavoiteajoissa ja paloasemien nykyisen sijoittelun osalta pelastuslaitosten saavutettavuus annetuissa tavoiteajoissa, niiltä osin kuin se on määritelty riskiruutujen saavutettavuudelle, on hyvin suunniteltu ja organisoitu.

Kunnittaisen tarkastelun tuloksena Etelä-Savon pelastuslaitoksen pelastustoimen palvelujen tulevaisuudessa huomioitavat kohteet ovat seuraavat:

Enonkoski:

Enonkosken taajaman alueella pelastustoimen palvelujen saavutettavuus R2/ 10 minuutin alueella on nykyisin lähes toimintavalmiusohjeen määäämissä tavoiteajoissa.

Heinävesi:

Yhden keskustassa sijaitsevan R3 -ruudun riskitaso on lähellä R2 -riskitasoa, mutta alueella ei kuitenkaan ole suunnitteilla laajamittaista rakentamista.

Monikkasalons alueelle Juojärven eteläosaan rakennetaan lisää lomarakennuksia.

Hirvensalmi:

Uutelan risteysalueelle valtatie 5:n varteen on yleiskaavaehdotuksessa sijoitettu työpaikka-alue, jonka laajuus on 6,8 hehtaaria. On mahdollista että tulevaisuudessa alueen riskiluokitus nousee R4 -luokasta R3 -luokkaan.

Urmaslahdella Satulinnan matkailualuea kehitetään ja alueelle on kaavoitettu uusia omakotitalontontteja.

Joroinen:

Kuvansin taajamassa on viisi R3 -luokan riskiruutua ja yhden riskitaso on lähellä R2-luokkaa, ja kun kyseisen ruudun alueella on uusia aluevarauksia, on hyvin mahdollista että ruudun riskitaso nousee R2:een.

Juva:

Juvan keskustassa on käynnissä osayleiskaavoitus, jonka myötä taajaman alueelle saattaa tulla uusia aluevarauksia.

Valtatie 5:n risteyksessä on R3 -luokan riskiruutu, jonka riskitaso on lähellä R2 -luokkaa, ja jos valtatie varteen rakennetaan lisää saattaa sen riskiluokitus nousta R2:een.

Kangasniemi:

Yhden Kangasniemen taajaman R3-luokan ruudun riskitaso on lähellä R2 -riskitasoa, mutta on kuitenkin todettava että alue saavutetaan jo nyt 10 minuutissa paloasemalta.

Salmenkylän pohjoisosaan, Kangasniemen taajaman pohjoispuolelle, rakentamattomalle metsäalueelle ollaan tulevaisuudessa kaavoittamassa merkittävästi lisää uutta asutusta.

Mikkeli:

Mikkelin keskusta laajenee Saimaan rannalle Satamalahteen, minne kaupungin kerrostalorakentaminen pyritään keskittämään seuraaviksi 20–30 vuodeksi. Vanhalle teollisuusalueelle suunnitellaan työpaikkoja, palveluita ja asuntoja noin 3 000–5 000 asukkaalle.

Salosaaren maankäyttöä tutkitaan pientaloasumiseen.

Kirkonvarkauden eteläpuolelle kohoaa asuntomessualue vuonna 2017. Asuntomessualueelle on kaavailtu noin 40 pientalotonttia, joista osa voi olla rivitalo- tai muuta rakentamista. Pinta-alaltaan asuntomessualue tulee olemaan noin 10 hehtaarin suuruinen.

Mikkelissä keskustan alueella on tällä hetkellä kolme R1 -luokan riskiruutua ja mutta sen lisäksi kaksi R2-luokan ruutua joiden riskitaso on lähellä R1 -riskiluokkaa. Kyseiset ruudut sijaitsevat keskustassa ja ne saavutetaan 6 minuutissa toimintavalmiusohjeen tavoiteajassa. R2-luokan riskiruutuja on keskustassa useita ja myös niistä suuri osa saavutetaan 6 minuutissa. Huomioitavaa on että jopa seitsemän R3 -luokan ruudun riskitaso on tällä hetkellä lähellä R2-riskitasoa, mutta kaikki näistä ruuduista saavutetaan 10 minuutissa.

Otavan taajaman alueella kahden R3 -luokan ruudun riskitaso on lähellä R2 -riskitasoa.

Taajamasta etelään sijaitsevan Pellojniemen R2 -riskiruutujen saavuttaminen vaaditussa 10 minuutissa on aivan saavutettavuuden rajoilla.

Mäntyharju:

Keskustaajaman muutamassa riskiruudussa riskitaso on lähellä seuraavan riskiluokan tasoa ja ne saattavat nousta seuraavaan riskiluokkaan jos niiden alueelle rakennetaan lisää.

Keskustassa on mahdollista että yksi riskiruutu tulee tulevaisuudessa nousemaan ensimmäiseen riskiluokkaan (R1), mutta se on suurimmilta osin 6 minuutin saavutettavuusalueen sisäpuolella.

Pertunmaa:

Pertunmaalla on yksi R3 -luokan riskiruutu, jonka riskitaso on lähellä R2 -luokan riskitasoa johtuen riskiruudun korkeasta kerrosneliömäärästä (26 911). Näyttää kuitenkin siltä että alueella ei ole näköpiirissä suuria rakennushankkeita, joten riskiruudun riskitason muutos ei ilmeisesti tapahdu ainaakaan lähivuosien aikana.

Pieksämäki:

Keskustassa on yksi R2-luokan riskiruutu, jonka riskitaso on lähellä R1 -luokan riskitasoa. Kyseinen R2 -riskiruutu osuu vanhan varikkoalueen kohdalle, minne on kaavoitettu runsaasti tilaa palveluille ja liiketoiminnalle.

Puumala:

Taajamassa sijaitsevan toisen R3 -riskiruudun riskitaso on lähellä R2 -luokan riskitasoa, mutta ruudun alueella ei ole tiedossa isoja rakennushankkeita, joten riskiluokka ruudussa tuskin muuttuu lähivuosina.

Rantasalmi:

Yksi keskustaajaman R3 -luokan riskiruudun riskitaso on lähellä R2 -luokan riskitasoa, mutta alueella ei ole suunnitteilla isoja rakennushankkeita. Taajaman kaakkoispuolelle on kaavoitettu teollisuusalue, joka saattaa nostaa alueen riskiluokkaa.

Savonlinna:

Keskustan alueella on yksi R2 -luokan riskiruutu, jonka riskitaso on lähellä R1 -riskitasoa. Kyseisen riskiruudun alueella on kirkkolahden syväsatama ja sen viereinen teollisuus- ja liiketoiminta-alue, jotka muutetaan asumiskäyttöön. Kerrosneliöiden määrä alueella saattaa kasvaa, ja nostaa ruudut ensimmäiseen riskiluokkaan. Korkeimman riskin alueet saavutetaan alle 6 minuutissa paloasemalta.

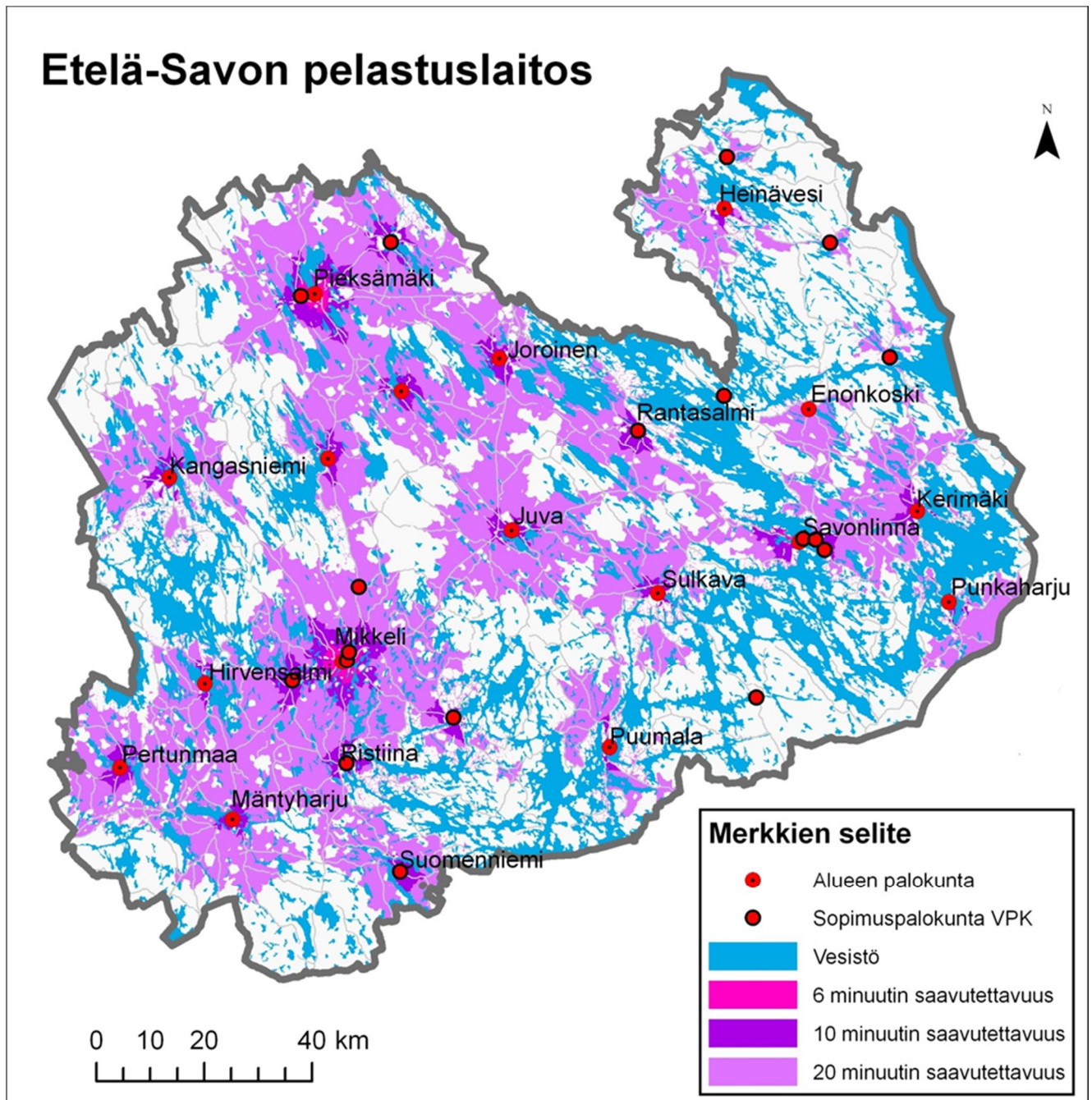
Savonlinnassa yhden R3 -luokan riskiruudun riskitaso on lähellä R2 -riskitasoa, mutta alue saavutetaan jo nyt 10 minuutissa. Kerimäen ja Punkaharjun taajamissa on muutama R2 -luokan riskiruutu ja R3 -luokan riskiruutu, jossa riskitaso on lähellä R2 -riskitasoa. Nämä korkeimman riskin alueet saavutetaan taajamien paloasemilta 10 minuutissa.

Savolan alueelle kaavoitetaan kauppakeskus ja asuinrakentamista

Sulkava:

Sulkavan taajamassa olevan R3 -luokan riskiruudun riskitaso on lähellä R2 -luokan riskitasoa. Kyseinen alue saavutetaan kuitenkin paloasemalta 10 minuutissa. Mahdolliset tulevaisuuden rakennuskohteet osuvat myös 10 minuutin saavutettavuusalueen sisään.

4.3 Saavutettavuusvyöhykkeet

Etelä-Savon pelastuslaitoksen paloasemien verkosto sekä paikkatietoanalyysiin perustuvat toimintavalmiusohjeen mukaiset 6, 10 ja 20 minuutin saavutettavuusvyöhykkeet.

4.4 Yhteenveto pelastuslaitoksen palveluista

Yhteenvetona voidaan todeta, että Etelä-Savon pelastuslaitoksen palvelutaso on ollut 2010-2013 vuosina hyvällä tasolla. Onnettomuuksien ennaltaehkäisyresurssia on suunnattu palvelutasopäätöskauden aikana uudelleen tehdyn valvontasuunnitelman avulla. Valistus- ja neuvontatyön tavoittamisprosentit ovat jonkin verran pudonneet, mutta laatua ja yksilöllisyyttä/kohdentamista riskiryhmien mukaan on pyritty parantamaan.

Liite 1 . Etelä-Savon tunnuslukuja, toteutuneet onnettomuudet

Liite 2. Etelä-Savon pelastuslaitoksen riskianalyysi

Liite 3 Pelastustoimen palvelujen saavutettavuus Kymenlaakson, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, sekä Etelä-Karjalan pelastuslaitosten alueilla nyt ja tulevaisuudessa

5. Palvelutasopäätös

5.1 Pelastustoimelle kuuluva ohjaus

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitoksen ohjauksen tavoitteena on edistää, tukea ja seurata pelastuslain velvoitteiden toteutumista. Ohjausvelvoite kattaa ihmisten, yritysten sekä muiden yhteisöjen ja oikeushenkilöiden ohjaamisen pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden täyttämässä. Keskeinen ohjauksen väline on pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmassa päätettyjen toimenpiteiden toteuttaminen. Valvontasuunnitelmassa on päätetty muun muassa turvallisuusviestinnästä (valistus- ja neuvonta), palotarkastuksista, muista tarkastuksista ja omaavalvonnasta. Valvontasuunnitelma päivitetään vuosittain.

Pelastusviranomaisen ohjausta tapahtuu myös yleisen onnettomuustiedottamisen yhteydessä.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi raportoidaan pelastuslautakunnalle talousarvion toteutumisennusteen mukaisessa aikataulussa.

Pelastustoimen antaman turvallisuusviestinnän tavoitteena on hyvän turvallisuuskulttuurin saavuttaminen, vaikuttamalla turvallisuusasenteisiin, -tietoihin ja -taitoihin yhteistyössä muiden viranomaisten, järjestöjen ja asukkaiden kanssa.

Tavoitteena on järjestää erilaisia valistus- ja neuvontatapahtumia vähintään 20% pelastuslaitoksen alueella asuvista henkilöistä. Tavoitteen toteuttamiseksi pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti erilaisiin kampanjoihin. Pelastustoimen turvallisuusviestinnän palveluita tuotetaan riskiperusteisesti, järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti, kohderyhmien valinnassa huomioidaan elinkaarimalli, valtakunnalliset linjaukset (sisäisen turvallisuuden ohjelma) ja haja-asutusalueet, jossa palokuntien toimintavalmiusajat ovat pitkiä, asukkaiden omia valmiuksia ja taitoja suorittaa itse pelastustoimenpiteitä ja alkusammutusta parannetaan.

Valistuksen ja neuvonnan tavoitteena on järjestää erilaisia valistus- ja neuvontatapahtumia vähintään 20 % pelastuslaitoksen alueella asuvista henkilöistä. (n. 31. 000 henkilöä).

Pelastuslaitos osallistuu vuosittain ainakin seuraaviin valistus- ja neuvontatapahtumiin (esimerkkejä tapahtumista):

- Nou Hätä- kampanja (peruskoulujen yläkoulun oppilaille)
- 112 – päivä (valtakunnallinen hätänumeropäivä)
- Pohjoismainen palontorjuntaviikko, jossa on Päivä paloasemalla tapahtuma. Viikon aikana osallistutaan alueellisesti valtakunnallisiin teemoihin
- Messuille ja muihin yleisötilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan
- Arjenturvaa tapahtuma .

Keskeisiä kohderyhmiä ovat päiväkodit ja peruskoulut.

Palvelutasopäätöksen mukaisesti pyritään kohdentamaan senioriväestöön turvallisuusviestintää, seniorit muodostavat Etelä-Savossa suurimman riskiryhmän.

Huomioidaan kohderyhmien valinnassa elinkaarimalli. Elinkaarimallin mukaiset kohderyhmät muodostuvat eri-ikäisistä ihmisistä (lapset, nuoret, perheelliset, työelämässä olevat ja ikääntyneet), joiden

turvallisuustarpeet ja -osaaminen vaihtelevat elämänvaiheen mukaan.

Pelastuslaitos tukee kouluja niiden omatoimisessa varautumisessa ja turvallisuuteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä. Pelastuslaitoksen lapsille ja nuorille suunnattua turvallisuusviestintää kohdennetaan elinkaarimallin mukaisesti esikoululaisiin, 4.- ja 8.-luokkalaisiin sekä toisen asteen opiskelijoihin. Varhainen puuttuminen sytyttelyyn ovat esimerkkejä pelastustoimen syrjäytymistä ehkäisevästä toiminnasta.

Pelastuslaitoksella on käytössä paloasemaryhmittäin puhelinnumero henkilökohtaisen neuvonnan antamiseen. Numerosta voi tiedustella palotarkastuksiin, palonehkäisyyden ja koulutukseen liittyviä asioita

Pelastuslaitoksella on käytössä paloasemaryhmittäin puhelinnumero henkilökohtaisen neuvonnan antamiseen. Numerosta voi tiedustella palotarkastuksiin, palonehkäisyyden ja koulutukseen liittyviä asioita

Ajankohtaiset tiedotteet ja materiaalit (pelastussuunnitelmapohjat) ovat esillä pelastuslaitoksen kotisivuilla: www.espl.fi.

Turvallisuusviestinnän tarkempi toteuttaminen päätetään vuosittain valvontasuunnitelman yhteydessä. Turvallisuusviestinnän toteutusta seurataan vuosittain toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä.

Kehittämissuunnitelma

Ennakoinnin lisääminen turvallisuusviestinnässä ja pelastusviranomaisen antamassa ohjauksessa. Erityisryhmien turvallisuusviestintää kehitetään.

Palvelutasopäätöskautena kehitetään sähköisiä palveluja/ sähköistä asiointia. Parannetaan sopimuspalokuntien mahdollisuuksia osallistua turvallisuusviestintään.

5.2 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Pelastuslain 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana ISAVIN sisäisen turvallisuuden toteuttamisohjelmassa (Kamu). Lisäksi pelastuslaitosten kumppanuusverkoston avulla tehdään valtakunnallista yhteistyötä. Itä- ja Kaakkois- Suomen pelastuslaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä.

Pelastuslaitos tukee ja osallistuu paikalliseen turvallisuussuunnitteluun (hyvinvointikertomukset ym.) ja tekee aktiivisesti yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa (viranomaiset, järjestöt, kansalaiset).

Kehittämissuunnitelma

Yhteistyötä pyritään lisäämään ja kehittämään muun muassa alueella toimivien järjestöjen kanssa (esim. Piällysmies, Veejakaja, RaJuPuSu- leader ja kyläyhdistykset).

3 Palontutkinta

Pelastuslain 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissyy ja selvitetään tarvittavassa laajuudessa palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja vahinkojen laajuuteen vaikuttaneet tekijät sekä pelastustoiminnan kulku. Selvityksen laajuuteen vaikuttaa erityisesti palon seurausten vakavuus.

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitoksella pidetään yllä vaativan palontutkinnan osaaminen ja riittävä määrä koulutettua henkilöstöä.

Onnettomuuksia ja toteutuneita onnettomuuksia seurataan vuosittain, kun raportoidaan toiminnan ja talouden toteumaa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kehittämissuunnitelma

Palontutkinnasta saatujen tulosten parempi hyödyntäminen pelastuslaitoksen toiminnassa (onnettomuuksien ennaltaehkäisy, pelastustoiminta, varautuminen).

5.4 Valvontatehtävä

Pelastuslain 78 §:n mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta.

Pelastuslain 79 §:n mukaan pelastuslaitoksen on laadittava valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta. Valvontasuunnitelmassa määritetään palotarkastettavat kohteet ja muut valvontatoimenpiteet paikallisten olosuhteiden ja alueella esiintyvien riskien perusteella. Keskeiset käytettävät valvontatoimenpiteet kuvataan valvontasuunnitelmassa (mm. palotarkastus, omavalvonta, asiakirja-valvonta, muu valvonta, yhteistyö muiden viranomaisten kanssa).

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitos tekee vuosittain valvontasuunnitelman, jossa päätetään tarkemmin valvontatoimenpiteistä. Valvontasuunnitelman yhteydessä on tehty riskienarviointi.

Valvontatoiminnalla pyritään osaltaan vaikuttamaan pelastuslain asettamien yleisten tavoitteiden ihmisten turvallisuuden parantaminen ja onnettomuuksien väheneminen) toteutumiseen maakunnan alueella seuraavin keinoin; todentamalla pelastuslain velvoitteiden noudattaminen kohteissa vaikuttamalla turvallisuuskulttuurin kehittymiseen alueella tuottamalla lisäarvoa pelastuslain onnettomuusriskienhallinnan palvelukokonaisuudelle sekä alueella muutoin tehtävälle turvallisuustyölle.

Kohteiden keskimääräisen tarkastusvälin määrittämisessä sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Koska aiemmin kerran vuodessa palotarkastetuissa valvontakohteissa sattuu vain vähän menehtymisiä tai loukkaantumisia, tarkasteluvälin määrittämisen lähtökohtana käytetään tulipalon aiheuttamaa omaisuusvahinkoriskiä. Omaisuusvahinkoriskin lisäksi arvioidaan myös suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritään huomioimaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit.
2. Yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan tarvittaessa lyhentää tai pidentää tapauskohtaisesti. Tarkastusvälin muuttaminen suositellusta on perusteltava ja kirjattava palotarkastusohjelmaan siten, että perusteluita voidaan tarkastella jälkikäteen. Tilastointia varten muutospäätökset ryhmitellään kuuteen pääluokkaan. Arviointi, Turvallisuuskulttuuri, Uhatut arvot ja Tapahtuneet onnettomuudet / läheltä piti -tilanteet.
3. Valvontasuunnitelmassa painotetaan kohderyhmää, jossa on havaittu erityisiä riskejä tai johon kohdistetaan esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Keskeistä valvontatoiminnassa on tarvittavien toimenpiteiden kohdentaminen riskien edellyttämällä tavalla asiakkaan tarpeet huomioiden sekä korostamalla kohteiden oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa. Painopisteet palvelutasokauden aikana ovat määrävälein suoritettavan valvonnan arviointimenetelmän kehittäminen ja asuinrakennusten omavalvonnan riskiperusteinen hyödyntäminen koko maakunnan alueella.

Valvontasuunnitelmassa kirjataan aina seuraavan kalenterivuoden aikana valvottavaksi suunniteltujen asuinrakennuskohteiden määrä. Asuinrakennusten valvontamuotona palotarkastusten rinnalla käytetään asuntojen omatarkastuslomaketta. Asuinrakennusten valvontaa suoritetaan jatkossa edelleen myös yleisillä palotarkastuksilla, mutta yleiset palotarkastukset kohdennetaan riskiarvioinnin perusteella tietyille alueille tai rakennustyyppeihin. Vapaa-ajan asuntoja ei pääsääntöisesti tehdä palotarkastuksia. Turvallisuuteen vaikutetaan turvallisuusviestinnän keinoin. Pelastuslaitos jakaa turvallisuusviestintä materiaalia tapahtumien yhteydessä. Vapaa-ajan asuinrakennusten valvonnassa hyödynnetään omavalvontalomakkeita.

Pelastuslaitos tekee palotarkastusten lisäksi muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Val-

vontasuunnitelmaan on kirjattu suunnitellut muut valvontatoimenpiteet ja perustelut niiden käyttämi-
seen. Toimenpiteet raportoidaan seuraavan vuoden valvontasuunnitelmassa.

Muita valvontatoimenpiteitä ovat omatarkastuslomakkeiden ja poistumisturvallisuusselvitysten tai
pelastussuunnitelmien arviointi.

Viranomaisten ja muiden tahojen kanssa tehtävän valvontayhteistyön on tarkoitus toteuttaa nykyistä
kattavammin

Kehittämissuunnitelma

Palvelutasopäätöskautena kehitetään sähköisiä palveluja/ sähköistä asiointia. Pelastuslaitoksen val-
vontaan liittyvien työskentelymenetelmien kehittämisen. Omavalvonnan kehittäminen edelleen.

5.5 Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset valvontatehtävät

Lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (2005/390), kemikaaliturvallisuuslaki, 27 §:n mukaan pelastusviranomaisen on tarkastettava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten toimintatavat ja teknisen toteutuksen vaatimustenmukaisuus. Lain 115 §:n mukaan pelastusviranomaiset valvovat lain noudattamista, kun on kyse vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tai säilytyksestä, jollei sen valvonta 23 §:n 2 momentin perusteella kuulu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Lain 92 §:n mukaan pelastusviranomainen voi antaa ilotulitteiden käyttöä koskevia paikallisista olosuhteista johtuvia, pelastustoimen aluetta tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Näissä määräyksissä pelastusviranomainen voi sallia tiettyinä aikoina tai tietyissä paikoissa ilotulitteiden käytön ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta. Samoin pelastusviranomainen voi kieltää ilotulitteiden käytön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa

Palvelutasopäätös

Päätetään vuosittain valvontasuunnitelman yhteydessä. Pelastuslaitoksella on erikseen nimetyt henkilöt, jotka suorittavat kemikaaliturvallisuuslain mukaisia valvontatehtäviä. Lisäksi pelastuslaitos on mukana muiden viranomaisten tekemissä kemikaaliturvallisuuslainsäädännön tarkastuksissa ja tukee muiden viranomaisten toimintaa.

Kehittämissuunnitelma

Pyritään parantamaan vaarallisten aineiden valvontakohteiden turvallisuustasoa. Otetaan paremmin huomioon ympäristön kohdeturvallisuus ja kehitetään asukkaiden ohjeistusta ja toimintamalleja vaaratilanteessa.

5.6 Nuohous

Pelastuslain 59 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää nuohouspalvelujen järjestämisestä alueellaan.

Palvelutasopäätös

Nuohoustyötä ja sen suorittamista valvotaan muiden valvontatehtävien yhteydessä, sekä tarvittaessa erikseen. Etelä-Savossa on piirinuohousjärjestelmä. Nuohouspiirijakoa muutetaan tarvittaessa.

Kehittämissuunnitelma

Odotetaan sisäministeriön pelastusosaston tekemän esiselvityksen valmistumista. Esiselvitys koskee nuohouksen muutostarpeita. Nuohouksen järjestämisestä päätetään tarvittaessa uudelleen kesken palvelutasopäätöskauden.

5.7 Pelastustoiminta

Pelastuslaki 32 §

Pelastustoimintaan kuuluu:

- 1) hälytysten vastaanottaminen;
- 2) väestön varoittaminen;
- 3) uhkaavan onnettomuuden torjuminen;
- 4) onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen;
- 5) tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen;
- 6) 1–5 kohdassa mainittuihin tehtäviin liittyvät johtamis-, viestintä-, huolto- ja muut tukitoiminnot.

Pelastuslaitos vastaa pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta, kun tulipalo, muu onnettomuus tai niiden uhka vaatii kiireellisiä toimenpiteitä ihmisen hengen tai terveyden, omaisuuden tai ympäristön suojaamiseksi tai pelastamiseksi eivätkä toimenpiteet ole onnettomuuden tai sen uhan kohteeksi joutuneen omin toimin hoidettavissa tai kuulu muun viranomaisen tai organisaation hoidettavaksi.

Palvelutasopäätös

Etelä-Savon pelastuslaitos on varautunut hoitamaan tehtävänsä päivittäisissä onnettomuuksissa, normaaliajan häiriötilanteissa, poikkeusoloissa ja väestönsuojelutilanteissa. Vakinaisella henkilöstöllä (7/24) miehitetyt paloasemat Etelä-Savossa ovat Mikkeliissä, Savonlinnassa ja Pieksämäellä ja pelastusryhmillä on välitön lähtövalmius kiireellisiin tehtäviin vähintään vahvuudella 1+3. Lähtöaikaan ja vahvuuteen voi vaikuttaa pelastustoimen päällekkäiset tehtävät ja muu palvelutuotanto.

Vapaaehtoispalokuntien lähtövalmius on eri riskialueiden tavoitteiden ja voimassaolevien sopimusten mukainen. Hälytystehtävissä käytetään mahdollisuuksien mukaan myös päivätöissä olevaa päätoimista pelastustoimen henkilöstöä.

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoite prosentteina riskiluokittain:

- I riskialueella 6min/ 80 %.
- II riskialueella 10min/80 %
- III riskialueella 20min/ 80 %
- IV riskialueella 40 min/ 80%

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoite prosentteina riskiluokittain

- I riskialueella 6min/ 80 %.
- II riskialueella 10min/80 %
- III riskialueella 20min/ 80 %
- IV riskialueella 40 min/ 80%

Keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite pyritään pitämään edellisvuosien tasolla. Vuonna 2012 keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 12 min 51 sek.

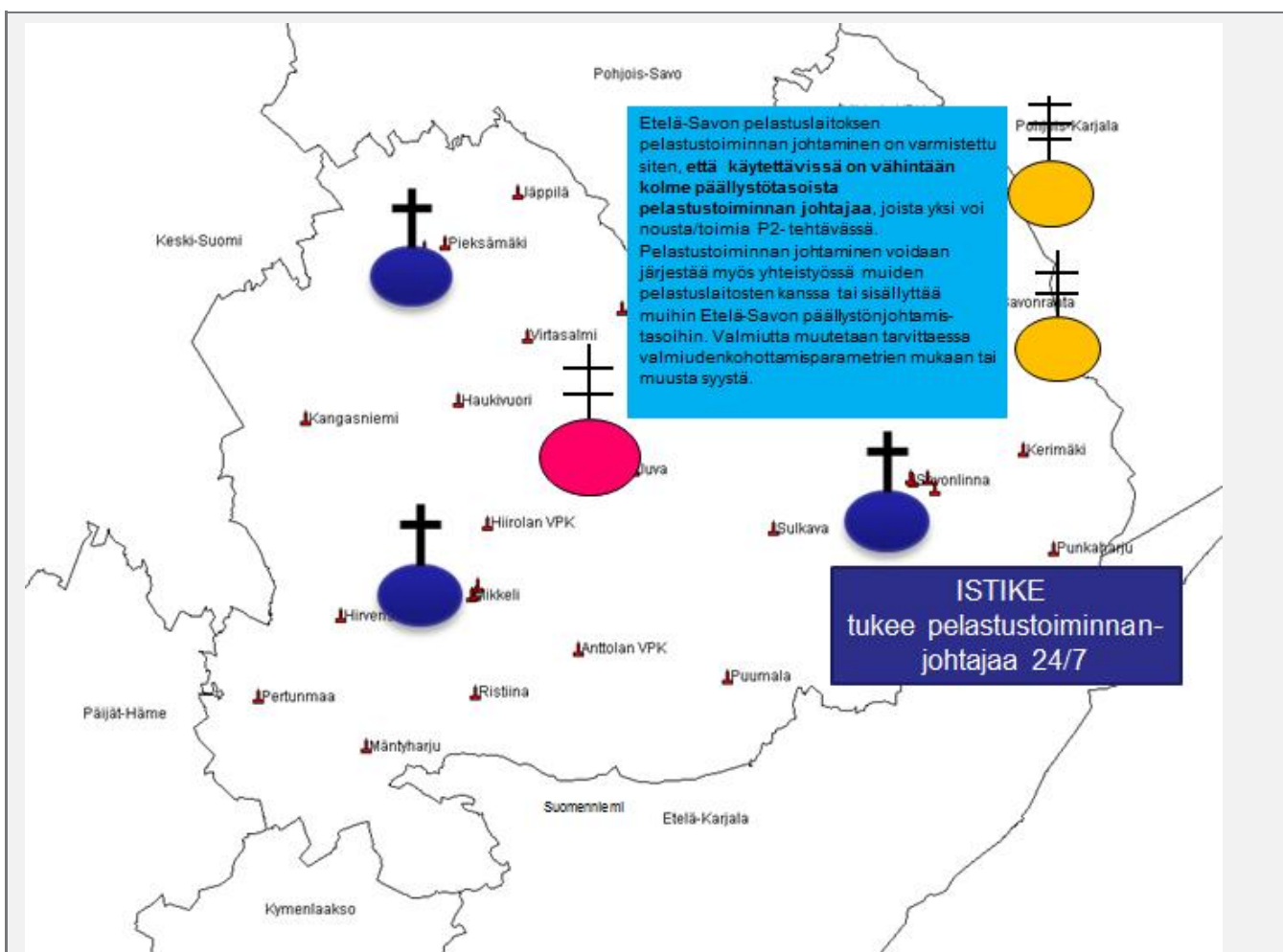
Johtamisjärjestelmä

Ryhmänjohtaja- ja miehistövarallaolot (Mikkeli, Savonlinna ja Pieksämäki lisäksi). Valmiudenkoho-
tamisparametrit tai muu syy voi vaikuttaa miehityksiin.

Paloasema	Ryhmänjohtaja va- rallaolo virka-ajan ulkopuolella (huom! joissain tapauksissa myös vakituistahen- kilöstöä)	Vapaaeh- toinen miehistö /iltavarall aolo vir- ka-ajan ulkopuo- lella	Vapaaeh- toinen miehistö iltavaral- laolo vir- ka-ajan ulkopuo- lella 15.6- 15.8
Anttola	1		1
Hirola			
Mikkeli (EVPK)			
Mikkeli (MVPK)			
Otava			
Haukivuori	1		1
Hirvensalmi	1		1
Kangasniemi	1	1	
Mäntyharju	1	1	
Pertunmaa	1		
Ristiina	1		1
Suomenniemi	1		
Juva	1	1	
Miekkoniemi			
Savonlinna (SVPK)			
Oravin			
Enonkoski	1		1
Heinävesi	1		1
Karvio			
Vihtari			
Kerimäki	1	1	
Punkaharju	1	1	
Puumala	1		1
Rantasalmi	1	1	
Savonranta	1		1
Sulkava	1		1
Lohikoski			
Pieksämäki (asema 2)		2	
Joroinen	1	1	
Virtasalmi	1		
Jäppilä	1		

Johtamista- so/tavoitettavuus	Tehtävä	Palvelutasopäätös (2014 ->)
Ryhmä	RES PXX1	On järjestetty ja lisäksi on varmistettu varallaololla (kts. taulukko edellä).
Ryhmä	RES P41 RES P42 RES P43	On järjestetty 7/24 palveluna. RES P X01 nousee ryhmänjohtajaksi jos RES P4X ei käytettävissä.
Tilannepaikanjohtaja (joukkue)	RES P41 RES P42 RES P43	Toimii tarvittaessa.
Joukkue	RES P31	RES P31 on järjestetty. 7/24 Huom! pääsääntö on se, että ei ole sidottu paikkakuntaan.
Joukkue (ma –pe klo 8-20, pl. arkipyhät). Joukkue arkipäivisin klo 20–08 ja koko viikonloppu ja arki-pyhät on varmistettu varallaololla.	RES P32	RES P32 on järjestetty. Voidaan järjestää yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa tai sisällyttää muihin Etelä-Savon päällystönjohtamistasoihin. Valmiutta muutetaan tarvittaessa valmiudenkohottamisparametrien mukaan tai muusta syystä.
Joukkue (ma-pe klo 8-16) Joukkue arkipäivisin klo 16–08 ja koko viikonloppu ja arki-pyhät on varmistettu varallaololla.	RES P33	RES P33 on järjestetty. Voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa tai sisällyttää muihin Etelä-Savon päällystönjohtamistasoihin. Valmiutta muutetaan tarvittaessa valmiudenkohottamisparametrien mukaan tai muusta syystä.
Komppania, tarvittaessa myös joukkueenjohtaja.	RES P21	On järjestetty ja lisäksi on varmistettu varallaololla arkipäivisin klo 16–08 ja koko viikonloppu ja arki-pyhät. Voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa tai sisällyttää muihin Etelä-Savon päällystönjohtamistasoihin. Valmiutta muutetaan tarvittaessa valmiudenkohottamisparametrien mukaan tai muusta syystä.

Johtamistoiminnan sisällöstä on päätetty tarkemmin johtamisohjeessa.

Periaatekuva päälystötasoisien pelastustoiminnan johtamisen järjestelyistä. Lisäksi kuvassa on merkitty päätoimiset 7/24 ryhmäjohtajat.

Pelastustoimintavalmius (savu/kemikaali/vesi)

Savusukellus, liikenneonnettomuus, kemikaalitorjunta (kemikaalipuku/roiskesuojapuku/kylmänsuojapuku), eläimenpelastus, pintapelastus, vesisukellus, öljyntorjunta ja jälkivahinkojen torjuntavalmius pyritään pitämään taulukossa /resurssilistauksessa olevalla tasolla. (Liite 4). Kalustohankinnat päätetään vuosittain tarkemmin talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Väestönvaroittamisjärjestelyt

Lukumäärä 2012	Asukasmäärä kuuluvuus alueella 2012
47	112 580
47	112 580

Väestön varoittamisjärjestelyt pidetään vähintään vuoden 2012 tasolla eli vähintään 70 % ulkona olevasta väestöstä kyetään varoittamaan kiinteillä hälytysjärjestelmillä.

Varautuminen päivittäisiin tilanteisiin:

Pelastuslaitoksen hälytysohje on laadittu siten, että hätäkeskus voi hälyttää pelastustoimintaan lähimmät tarkoituksenmukaiset yksiköt. Naapuri pelastuslaitosten kanssa on yhteistyösopimukset, jotka takaavat sen, että aina voidaan hälyttää lähin ja tarkoituksen mukainen yksikkö. Hälytysohjeiden on yhteen sovitettu sekä pelastuslaitosten ja hätäkeskuksen kanssa. Pelastustoiminnan muodostelmien hälyttäminen tapahtuu hälytysohjeen perusteella. Hälytysohjeessa on määritelty perusteet, joiden mukaan tehtävät jaetaan kiireellisyysluokkiin A, B, C ja D.

Varautuminen häiriötilanteisiin (YTS 2010), suuronnettomuuksiin ja ruuhkatilanteisiin:

Laajamittaisissa häiriötilanteissa pelastustoimen voimavarat suunnataan turvallisuuden kannalta merkittäviin tehtäviin. Pelastuslain 28 §:n mukaan olosuhteiden vaatiessa tehtävät asetetaan tärkeysjärjestykseen. Pelastuslaitos on suunnitellut toimintatavan yhdessä hätäkeskuksen ja naapuri pelastuslaitosten kanssa. Hätäkeskuksen ja pelastuslaitoksen johto- ja tilannekeskuksen ja ISTIKEN tehtäväjaosta on sovittu.

Pelastuslaitoksen toimintavalmiutta päivittäisistä onnettomuuksista, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa säädellään valmiussuunnitelman ja valmiudenkohottamisparametrien mukaan.

Suuronnettomuustilanteessa pystytään perustamaan viesti -ja johtokeskus vähintään 2 tunnin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen.

Varautuminen poikkeusoloihin:

Pelastuslaitoksella on ajan tasalla oleva valmiussuunnitelma, jossa on suunniteltu pelastuslaitoksen toiminta poikkeusoloissa.

Pelastusjohtajalla on oikeus antaa ohjeita ja määräyksiä ja hyväksyä suunnitelmat yllä mainittujen tehtävien hoitamiseksi.

Kehittämissuunnitelma

Riskialueiden tarkempi läpikäynti (vrt. tutkimus paloasema 2030)

Omatoimisen VSS- järjestelmän uudistaminen palvelutasopäätöskautena.

Johtamisjärjestelmän päivitys vuoden 2014 alusta ja ISTIKEN/ES P3:n tukiroolin kehittäminen palvelutasopäätöskautena.

Hankitaan kaksi siirrettävää generaattoria palvelutasopäätöskautena tuetaan kunnan toimintaa ja varmistetaan oma palvelutuotanto paloasemien ohisyyttökytkennöillä.

Kalustohankintoihin lisätään resursseja. Kalustohankinnat suunnitellaan entistä tarkemmin vuosittaisen TA:n yhteydessä. Selvitetään yhteistyömahdollisuudet esim. raskaan raivauskaluston osalta.

PELASTUSPALVELUJEN INVESTOINNIT 2014-2018

UUOSI	2014	2015	2016	2017	2018
Ajoneuvokalusto					
Sammutusauto					
- alusta	115 000 €	120 000 €	120 000 €	130 000 €	130 000 €
- korityö	113 900 €	120 000 €	120 000 €	130 000 €	130 000 €
- avustus					
- kalusto	25 400 €	45 000 €	45 000 €	50 000 €	50 000 €
nettoinvestointi	254 300 €	285 000 €	285 000 €	310 000 €	310 000 €
Säiliöauto					
- alusta			93 000 €	93 000 €	93 000 €
- korityö			103 000 €	103 000 €	103 000 €
- valtionapu kalusto					
		0 €	196 000 €	196 000 €	196 000 €
Johtauto		100 000 €	100 000 €		
Vaihtolava-auto					
alusta+nosturi+lava	230 000 €				
avustus	-50 000 €				
Nettoinvestointi	180 000 €				
Tarkastusautot	3 kpl	3 kpl	3 kpl	3 kpl	3 kpl
	75 000 €	78 000 €	81 000 €	84 000 €	84 000 €
nettoinvestointi	75 000 €	78 000 €	81 000 €	84 000 €	84 000 €
Miehistöautot		1 kpl	1 kpl	2 kpl	2 kpl
		41 000 €	42 000 €	84 000 €	86 000 €
Liituri		50 000 €			
Maastoajoneuvo (mönki-jä/kelkka)		15 000 €			
Hälytysjärjestelmän uusiminen	34 kpl 1 000 € 34 000 €				
Pi -laitteiden testauslaitteisto	2 kpl 40 000 €				
Varavoimakone		15 000 €	16 000 €		
B-luokan öljyntorjuntavene	Punkaharju 75 000 €				
- avustus	-60 000 €				
nettoinvestointi	15 000 €				

F-luokan öljyntorjuntavene		Puumala 1 500 000 € -1 425 000 € 75 000 €	0 €	0 €	0 €
- avustus nettoinvestointi					
Öt:n kalustoa		50 000 €			
- puomikalustoa (puomi+tarvikkeet)					
- keulakerääjä + pumppu (Enon- koski)					
- mini-skimmeri					
- muuta kalustoa					
- avustus		-50 000 €			
Letkupumppu 2 kpl					
avuastus					
Öljynsiirtopumppu 3 kpl					
avustus					
nettoinvestointi	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Väestöhälytínjärjestelmä					
- kehittäminen ja uusiminen					
- psr:n avustus					
nettoinvestointi					
YHTEENSÄ	598 300 €	644 000 €	720 000 €	674 000 €	676 000 €

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn (valitus- ja neuvonta/turvallisuusviestintään on kiinnitettävä huomiota) ja pelastustoiminnan osalta tehdään tiiviimpää yhteistyötä. Poikkeusolojen evakuointisuunnitelma m-2016 hanke. Hankkeessa päivitetään ajanmukainen toimintamalli poikkeusolojen laajamittaisissa evakuoinneissa Itä-Suomessa. (Toimintamallia voidaan hyödyntää myös normaalioloissa.)

5.8 Pelastustoimen ohjeet ja suunnitelmat

Pelastuslain 30 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee tehdä suunnitelma sammutusveden hankinnasta ja toimittamisesta (sammutusvesisuunnitelma) Pelastuslain 47 §:n mukaan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia antamaan pelastusviranomaisille virka-apua ja asiantuntija-apua tai joiden asiantuntemusta muutoin tarvitaan pelastustoiminnassa ja siihen varautumisessa, ovat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan.

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitoksella on tehty sammutusvesisuunnitelma, hälytysohje, valmiusmatriisi (yhteistyö ja käytössä olevat voimavarat) ja valvontasuunnitelma. Suunnitelmat päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Pelastuslaitoksella on lisäksi huomattava määrä muita suunnitelmia (Liite 5)

Kehittämissuunnitelma

Operatiivisia suunnitelmia pyritään yhdenmukaistamaan palvelutasopäätöskautena Itä- ja Kaakkois-Suomen (ISTIKE) alueella.

5.9 Öljyntorjunta

Öljyvahinkojen torjuntalain 7 §:n mukaan alueen pelastustoimi vastaa maa-alueen öljy-vahinkojen ja alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan. Se ohjaa myös öljyvahinkojen torjuntaan varautumista alueellaan.

Palvelutasopäätös

1. Suunnitelmien päivittämisen aikavälistä ja toteutumisen arvioinnista. Tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista.

Pelastuslaitoksella on öljyvahinkojentorjuntasuunnitelma, joka sisältää maaöljyvahingot ja alusöljyvahingot. ELY- keskus on hyväksynyt suunnitelman. Suunnitelma päivitetään viiden vuoden välein ja tarvittaessa.

Kehittämissuunnitelma

Palvelutasopäätöskaudella pyritään toteuttamaan SÖKÖ- Saimaa II-hanke. Öljyntorjunnan Boris2 tilannekuvajärjestelmän käyttöönotto ja koulutus öljyntorjuntajohtajille. Kalustohankintoja ja sijoituspaikkoja tarkastellaan uudelleen.

5.10 Ensihoitopalvelut

Palvelutasopäätös

1. Pelastuslaitoksen osallistumisesta ensihoitopalveluiden tarjoamiseen (ml. ensivastetehtävät).

Pelastuslaitos tuottaa ensihoito ja ensivastepalveluita yhteistyösopimusten mukaisesti Etelä-Savon, Itä-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiireille. Ensihoitopalveluiden palvelutasopäätökset tehdään terveydenhuoltolain mukaan sairaanhoitopiireissä.

Lisäksi pelastuslaitos on sopinut muutaman paloaseman osalta ns. ensiauttajatoiminnasta, jossa tuetaan perusterveydenhuollon tuottamia palveluita.

Kehittämissuunnitelma

Yhteistyötä kehitetään ensihoito-organisaation kanssa edelleen.

5.11 Kansainvälinen toiminta

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitos osallistuu tarvittaessa kansainväliseen toimintaan. Tuetaan ja mahdollistetaan henkilöstön osallistuminen ko. toimintaan.

Kehittämissuunnitelma

Osallistuminen FRF ja CMC:n toimintaan tarvittaessa.

5.12 Valmiussuunnittelun tukeminen

Pelastuslaitos voi tukea alueeseensa kuuluvan kunnan valmiussuunnittelua, jos siitä on sovittu kunnan kanssa.

Palvelutasopäätös

1. Kuinka paljon voimavaroja valmiussuunnittelun tukemiseen käytetään vuosittain.

Pelastuslaitos tukee aktiivisesti kuntien valmiussuunnittelua, ensisijaisesti toimialakohtaisten valmiussuunnitteluryhmien kautta. Järjestetään harjoituksia.

Kehittämissuunnitelma

Palvelutasopäätöskaudella pyritään saamaan aikaan sähköinen järjestelmä suunnitelmien laatimiseksi ja ylläpitämiseksi. Kehitetään yhdessä kuntien kanssa kuntien kriisijohtamiskykyä.

5.13 Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelutasopäätös

Hallinto :

Pelastuslaitos on Mikkelin kaupungin ylläpitämä itsenäinen taseyksikkö. Yleishallintoon, taloushallintoon ja henkilöstöhallintoon liittyvistä tehtävistä on sovittu Mikkelin kaupungin kanssa ja niitä tuotetaan samalla konseptilla kuin Mikkelin kaupungin muille hallintokunnille.

Kumppanuus:

Etelä-Savon pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti kuntaliiton ylläpitämään pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaan. Lisäksi Itä- ja Kaakkois- Suomen alueella tehdään tiivistä yhteistyötä ja yhteistyötä laajennetaan tarvittaessa muuallekin.

Hankinnat:

Pelastuslaitoksen kilpailutetut palvelut ja ostot toteutetaan yhdessä Mikkelin kaupungin hankintatoimen kanssa. Pelastuslaitos osallistutaan lisäksi Itä-Suomen pelastuslaitosten hankintayhteistyöhön ja valtakunnallisiin yhteishankintoihin tilanteen mukaan.

Työturvallisuus:

Etelä-Savon pelastuslaitoksen työturvallisuuden toimintaohjelma on voimassa toistaiseksi ja tarkastetaan vuosittain. Paloasemien vastuuhenkilöt yhdessä työsuojeluorganisaation kanssa tarkastavat suunnitelman vuosittain toukokuun loppuun mennessä ja tekevät samalla hankintaesitykset työsuojellisten epäkohtien poistamiseksi.

Työterveyshuolto:

Pelastuslaitoksella tarkastetaan vuosittain työterveyshuollon toimintasuunnitelma

Kiinteistöt:

Etelä-Savossa on tällä hetkellä 34 paloasemaa. Sopimuspalokuntien itsensä omistamista pelastustoimen käytössä olevista tiloista maksetaan kiinteistökorvausta. Pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kukin kunta vastaa alueellaan siitä, että pelastuslaitoksen käyttöön osoitetaan tarvittavat tilat. Pelastuslaitos vuokraa tarvittavat tilat ensisijassa alueen kunnilta. Vuokrien määräytymisperusteita ei ole yhtenäistetty.

Tietohallinto:

Etelä-Savon pelastuslaitoksen tietoliikenne/atk palvelut tuottaa tällä hetkellä Tiera oy. GSM-puhelinpalvelut on kilpailutettu Mikkelin kaupungin toimesta ja operaattorina on tällä hetkellä Sonera

Kehittämissuunnitelma

Paloasemien kuntokartoitusten tekemiseen kiinnitetään huomioita.

Paloasemahankkeita on vireillä seuraavilla paikkakunnilla:

- Kerimäen paloaseman peruskorjaus
- Mäntyharjun paloaseman peruskorjaus
- Heinäveden paloaseman uudisrakennus
- Lohikosken paloaseman uudisrakennus
- Oravin vpk:n paloasemahanke
- Karvion vpk:n paloasemahanke
- Sulkavan paloaseman peruskorjaus

5.14 Henkilöstöresurssit

Palvelutasopäätös

Etelä-Savon Pelastuslaitoksella on seuraavat vakanssit/tehtävänimikkeet 1.1.2014. Osa vakansseista on täyttämättä tai täytetty määräaikaisella henkilöstöllä. Sopimushenkilöstön määrä pyritään pitämään nykyisellä tasolla. Henkilöstösuunnitelma tarkastetaan vuosittain talousarvion yhteydessä ja tehdään muutokset virka/tehtävärakenteeseen. Henkilöstösuunnitelmassa linjataan tarkemmin henkilöstön kehittämistoimenpiteet ym.

Päätoiminen henkilöstö

Pelastusjohtaja	1
Pelastuspäällikkö	2
Palopäällikkö/valmiuspäällikkö/koulutuspäällikkö	6
Palomestari	20
Paloinsinööri	1
Palotarkastaja	5
Valmiussuunnittelija	1
Paloesimies	12
Ylipalomies	14
Palomies	58
Palomies-kalustonhoitaja	5
Huoltomies	2
Ensihoitopäällikkö	1
Ensihoitoesimies	1
Ensihoitaja	92
Taloussuunnittelija	1
Henkiöstösihteeri	1
Toimistos sihteeri	2
<i>Yhteensä</i>	<i>225</i>

Pelastuslaitoksen palvelutuotantoon käytetyt resurssit (noin)

Kuntien valmiussuunnitelmien tukeminen	n. 2 htv:tä
Turvallisuuspalvelut/valvontasuunnitelman mukaiset tehtävät	n. 20 htv
Pelastustoiminta	n. 100 htv
Tuki- ja Hallintopalvelut	n. 8 htv
Ensihoitopalvelut	n. 95 htv

Etelä-Savon pelastuslaitos
Lokka Seppo/20.6.2013

Sopimushenkilöstön määrä

	Hälytysosastot						Naisosastot		Nuorisio-osastot		Yhteensä	
	Lukumäärä	Päätyys	Väestökehittäjät	Mielistö	Hajottelijat	Yhteensä	Lukumäärä	Jäsenet	Lukumäärä	Jäsenet	Osaajien lukumäärä	Jäsenet
Pelastustoimen alue												
Etelä-Savo	30	35	128	377	49	589	13	172	21	259	64	1 020
Yhteensä	30	35	128	377	49	589	13	172	21	259	64	1 020

Käytetyt poimintaehdot

Pelastustoimen alue = Etelä-Savo

Vuosi = 2012

Kehittämissuunnitelma

Henkilöstön osaamisenhallintaan ja täydennyskoulutukseen on jatkossa kiinnitettävä huomiota. Koulutuspäällikön tehtävät järjestetään vuoden 2014 alusta. Varaudutaan pelastustoiminnan osalta siihen, että uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) myötä pelastuslaitoksen pitää itse ylläpitää tiedostoja. Tämä muutos vaatii arviolta noin yhden henkilön työpanoksen. Henkilökunnan ikääntymisen huomiointi. Kiinnitetään huomiota työssä jaksaminen. Työnohjauskäytäntöjä kehitetään. Palvelutasopäätöskauden aikana päätoimisesta henkilöstöstä pyritään vähentämään 3-5 henkilötyövuoden verran.

5.15 Talous

Palvelutasopäätöksestä aiheutuvat kustannukset

Palvelutasopäätöksen mukainen pelastustoimen kehittäminen toteutetaan kustannustehokkaasti. Kustannuksiin ei ole tiedossa merkittäviä muutoksia. Talousarvio ja tarkempi käyttötalouden suunnitelma tehdään vuosittain. Henkilötyötyövuosia pyritään vähentämään palvelutasopäätöskauden aikana. Merkittäviä säästöjä ei ole tiedossa, vaan ko. toimenpiteellä pyritään hillitsemään kustannusten nousua.

Kehittämissuunnitelmasta aiheutuvat kustannukset

Vuotuisiin kalusto ja materiaalihankintoihin (käyttötalous) satsataan lisää noin 150 000 euroa.

5.16 Palvelutasopäätöksen seuranta

Palvelutasopäätöksestä aiheutuvat kustannukset

Palvelutasopäätöksen mukainen pelastustoimen palvelutasoa seurataan talousarvion toteutuksen yhteydessä. Ainakin näitä mittareita seurataan.

Arviointikriteerit	Arviointikysymykset	Indikaattorit	Toteuma
Pelastustehtävät	Mitä onnettomuuksia Etelä-Savossa sattuu?	Tehtävät onnettomuustyypeittäin	
Asumisen paloturvallisuuden edistäminen	Onko asumisen paloturvallisuus lisääntynyt?	Palokuolemat Tulipalot	
Valvontasuunnitelman toteutuminen	Onko kerran vuodessa tarkastettavien kohteiden palotarkastukset tehty tavoitteiden mukaisesti? Onko muut tarkastukset tehty tavoitteiden mukaan.	Tehtyjen tarkastusten määrä tavoitteesta. Omavalvonnan toiminta.	
Turvallisuuteen liittyvän valistus-, neuvonta- ja koulutustoiminnan saatavuus	Kuinka paljon pelastuslaitos on osallistunut valistus-, neuvonta- ja koulutustoimintaan?	Turvallisuusasioihin kohdistuvaa neuvontaa, valistusta ja koulutusta saaneiden osuus väkiluvusta	
Pelastustoimen toimintavalmiusaika	Onko toimintavalmiusaika riittävä ja tavoitteiden mukainen?	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikataavoite I riskialueella 6min/ 80 % II riskialueella 10min/80 % III riskialueella 20min/ 80 % IV riskialueella 40 min/ 80% Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikataavoite I riskialueella 6min/ 80 % II riskialueella 10min/80 % III riskialueella 20min/ 80 % IV riskialueella 40 min/ 80%	